

BUCOVINA

TARA FAGILOR
LAND DER BUCHEN
THE LAND OF THE BEECH

Florin Andreescu

BUCOVINA ȚARA FAGILOR

Pasul Ciumârna din Obcina Mare, care face legătura dintre Valea Moldoviței și Podișul Sucevei

Der Ciumârna-Pass führt über die Obcina Mare aus dem Moldovița-Tal zur Suceava-Hochebene

The Ciumârna Pass in Obcina Mare, which links the Moldovița Valley and the Suceava Plateau

Undeva, în nordul României, se află un colț de rai numit Bucovina. Nu e vorba de o metaforă: vă asigurăm că o călătorie pe aceste meleaguri se poate transforma într-o experiență a sacralului. Aici, fiecare din ipostazele fără de număr ale frumosului vorbește despre Dumnezeu...

E aproape imposibil ca, ajungând pe acest sfânt pământ, să nu intrați într-una din bisericile ori mănăstirile care vă ies la tot pasul în cale. E aproape imposibil să nu vă copleșească frumusețea frescelor, pictate în inconfundabile nuanțe de albastru, roșu, galben și verde, care acoperă în întregime pereții exteriori ai mănăstirilor, și să nu vă rămână pentru totdeauna în minte aceste vechi imagini care recompun istoria sacră și profană a lumii. E aproape imposibil să nu vă prindă în vraja sa descântecul obcinelor unduitoare, să nu vă farmece șerpuirile curgătoare ale Bistriței și Moldoviței, să nu vă intrige misterul ciudatelor forme de piatră de pe abrupturile Munților Călimani. După ce vă veți fi încheiat călătoria prin Bucovina, vă va fi de-a dreptul imposibil să-i uitați peisajele pure, oamenii simpli și minunați...

Turiștilor care poposesc pentru prima oară în fabuloasa Bucovină nu le vine să creadă că un asemenea loc poate exista cu adevărat: „Unde mă aflu? Într-o imensă rezervație naturală, într-o rezervație de arhitectură veche sau într-un adevărat muzeu al satului?” – sub forma unor asemenea întrebări își exprimă ei uimirea.

Bucovina este însă un spațiu viu, cât se poate de real și autentic: această veche provincie istorică românească se suprapune peste teritoriul de azi al județului Suceava, aflat în nord-vestul Moldovei. Ceea ce vă va atrage imediat atenția atunci când veți străbate aceste locuri este numărul mare de locașuri sfinte, răspândite aproape peste tot. Majoritatea – cu o vechime de sute de ani. Nicăieri în România nu o să găsiți adunate, pe un spațiu atât de restrâns, mai multe biserici, mănăstiri și schituri. Ce să însemne aceasta? vă veți întreba în chip firesc. Viața vechilor locuitori ai Bucovinei pare să fi fost dominată de un adânc sentiment al religiosului. De ce simțeau nevoia să înalte atâtea locașuri de cult, adevărate minunății arhitectonice, frumos împodobite, înzestrate cu danii bogate? Bătrânii de prin partea locului ar răspunde simplu: „ca să-i ajute Dumnezeu în toate treburile lor”. Ridicate mai ales de voievozii moldavi din familia Mușatinilor (Petru I Mușat, Iliaș, Petru, Alexandru cel Bun, Bogdan al II-lea, Ștefan cel Mare, Petru Rareș), aceste splendide mănăstiri serveau, în același timp, și ca necropole domnești. Potrivit cronicarului Ion Neculce, Ștefan cel Mare (1457-1504), „zidul de apărare al creștinătății”, după fiecare din bătăliile purtate cu turcii, ungurii și polonii în cei 47 de ani de domnie, ar fi construit câte o biserică sau mănăstire. Nu se știe cât adevăr riguros cuprinde această aserțiune, cert este că de pe urma domnitorului au rămas zeci de locașuri religioase. Domnia lui

Petru Rareș a continuat tradiția marelui voievod Ștefan; din această perioadă datează valoroasele fresce pictate de la Voroneț, Humor, Moldovița, Probota, mănăstiri înscrise în Patrimoniul Mondial UNESCO. Trebuie să vedeți cu ochii dumneavoastră aceste „giuvaere ale Bucovinei”, exemplare unice de arhitectură feudală moldovenească, ca să înțelegeți fascinația pe care o exercită dintotdeauna asupra oamenilor: Voroneț (1488) – „adevărată Capelă Sixtină a României și chiar a Orientului”, cu vestita frescă de pe fațada vestică, reprezentând Judecata de Apoi, pictată pe inconfundabilul fond albastru; Putna (1466-1469) – care păstrează colecții de broderii și obiecte bisericești din vremea ctitorului, Ștefan cel Mare; Humor (1530) – cu admirabile fresce exterioare bizantine executate de Toma Zugravul; Sucevița (1591) – cu impresionanta Scară a virtuților pictată pe latura de nord; Moldovița (1532) – dominată de strălucitorul auriu al frescelor ei, cea mai cunoscută dintre acestea fiind Asediul Constantinopolului; Arbore (1502) – de asemenea, cu o remarcabilă pictură exterioară, realizată de Dragoș Coman, socotit „un adevărat Pisanello al Moldovei, cel mai mare artist al Orientului ortodox din secolul al XVI-lea”; Bogdana (secolul XIV) – cea mai veche biserică din Moldova; Pătrăuți (1487); Bălinești (1494-1495); Probota (1530); Dragomirna (1609) etc. Istoria aruncă zăbavnice umbre asupra ținutului bucovinean, ne face discrete semne, ne oferă

palide indicii, frânturi împietrite de realități trecute care pentru ochiul unui călător avizat se pot transforma într-un puzzle pasionant. Ruine de cetăți și curți domnești ne vorbesc despre primul „descălecat” (1342), al voievodului Dragoș din Maramureș, „îmblânzitorul de zimbri”, cel care îi gonește pe tătari de pe aceste meleaguri și se stabilește la Baia – prima capitală a principatului Moldovei, despre cel de al doilea „descălecat” (1359), al lui Bogdan I, maramureșeanul, care a mutat capitala la Siret, despre Petru I Mușat (1375-1391), care fixează capitala statului la Suceava, și despre alți și alți voievozi moldavi care au inspirat atâtea și atâtea legende...

Nu putem să nu amintim aici și de lungă, sumbră și controversată perioadă a ocupației Bucovinei de către Imperiul Habsburgic (1774-1918), care a avut consecințe în același timp faste și nefaste asupra acestei „perle a Moldovei”. Trebuie să admitem de la bun început că ei i se datorează inedita configurație etnică a meleagurilor de aici. Bucovina a devenit la scurt timp după anexare „raiul” coloniștilor germani, slovaci, unguri, polonezi, ruteni, evrei, armeni etc. În vreme ce provinciile românești din jur erau apăsate de jugul turcesc, Bucovina a avut o situație privilegiată, dintr-un anumit punct de vedere: a întreținut legături cu avansatele centre de cultură

Dulcea Bucovină – un ținut mioritic prin excelență
Süße Bukowina – eine ausgesprochen malerische Gegend
Sweet Bukowina – a pastoral realm par excellence

BUKOWINA LAND DER BUCHEN

Localnici din Argel
Einwohner aus Argel
Locals from Argel

Hoch oben, im Norden Rumäniens, gibt es einen Garten Eden, genannt Bukowina. Das ist nicht nur eine Metapher, wir versichern Sie, eine Reise in diese wunderbare Gegend bedeutet die Wiederentdeckung des Göttlichen. Jede der unzähligen Formen, in der uns das Schöne hier erscheint, spricht von Gott.

Es ist unmöglich durch dieses von tiefem Glauben geprägte Gebiet zu reisen, wo überall eine Kirche oder ein Kloster steht, ohne in einige einzutreten. Es ist auch unmöglich, nicht von der Schönheit der Wandmalereien, welche in unverwechselbarem Blau, Rot, Gelb und Grün die Außenwände dieser Gotteshäuser bedecken, überwältigt zu sein. Diese Bilder, welche die sakrale und profane Geschichte der Menschheit wiedergeben, werden Ihnen bestimmt für immer in Erinnerung bleiben. Unmöglich ist es auch dem Zauber dieser malerischen Gegend mit ihren sanften Hügelketten, den sich dahinschlängelnden Flüssen und den bizarren Felsformationen des Călimani-Gebirges zu widerstehen. Nach einer Reise durch diese weitgehend unberührte Naturlandschaft, mit ihren wunderbaren Menschen, ist es unmöglich diese jemals zu vergessen.

Touristen, die zum ersten Mal dieses wunderbare Gebiet erblicken, haben den Eindruck sich in einer irrealen Welt zu befinden: Wo bin ich? In einem übergroßen Naturreservat? In einem Reservat mittelalterlicher Architektur oder in einem

Dorfmuseum? Es sind Fragen, die Erstaunen und Bewunderung ausdrücken. Die Bukowina ist aber ein reales und authentisches Gebiet dieses Landes: eine historische Provinz Rumäniens, im Nord-Westen der Moldau gelegen, die weitgehend mit dem heutigen Bezirk Suceava übereinstimmt.

Unübersehbar, wenn Sie diese Gegend durchreisen, sind die vielen Gotteshäuser, die hier überall anzutreffen sind. Die meisten davon sind Jahrhunderte alt. Nirgendwo in Rumänien werden Sie auf einem so kleinen Landstrich so viele Kirchen, Klöster und Klausen zu sehen bekommen. Warum bauten die Menschen hier so viele, prachtvoll verzierte Gotteshäuser, wahre architektonische und künstlerische Kleinode?, werden Sie sich bestimmt fragen. „Damit Gott sie in Allem beschützt“, werden Ihnen die Älteren ganz einfach antworten. Denn das Leben der Menschen hier war schon seit immer von tiefer Religiosität geprägt.

Die meisten dieser prachtvollen Klöster sind Stiftungen der moldauischen Fürsten aus der Familie Mușat (Petru I. Mușat, Iliaș, Petru, Alexander der Gute, Bogdan II., Stefan der Große, Petru Rareș) und waren auch als fürstliche Grabstätten gedacht. Den Berichten des Chronisten Ion Neculce zufolge, hat Fürst Stefan der Große (1457-1504) nach jeder ausgefochtenen Schlacht gegen die Türken, Ungarn oder Polen in seiner 47-jährigen Herrschaft je eine Kirche oder ein

BUKOWINA THE LAND OF THE BEECH

Minoritatea poloneză din Bucovina nu a renunțat la tradițiile sale.

Die polnische Minderheit der Bukowina hat ihre Traditionen bis heute bewahrt.

The Polish minority of Bukowina still preserve their traditions.

Somewhere, in the north of Romania there is a corner of paradise named Bukowina. It is not a question of a metaphor: we assure you that a journey to this realm can transform into an experience of the sacral. Here, each of the countless hypostases of the beautiful speak of God...

On arriving in this holy land, it is almost impossible not to enter one of the churches and monasteries that greet you at every step. It is almost impossible not to be overwhelmed by the beauty of the frescoes, painted in matchless hues of blue, red, yellow and green, which cover the whole of the exterior walls of the monastery churches, and for these ancient images that depict the sacred and profane history of the world not to remain in your mind forever. It is almost impossible not to be bewitched by the spell of the rolling hills, not to be enchanted by the snaking waters of the Bistrița and Moldovița, not to be intrigued by the strange rock formations on the heights of the Călimani Mountains. After you complete your journey to Bukowina, it will be impossible to forget its pure landscapes, its simple and wonderful folk...

The tourists who set foot in fabulous Bukowina for the first time can hardly believe that such a place can truly exist: "Where am I? In an immense nature reserve, in a museum of old architecture, or a museum of the village?" Their wonderment is best expressed in such questions as these.

Bukowina is, however, a living space, as real

and as authentic as can be: this old Romanian province is today coextensive with the county of Suceava, in the north-west of Moldavia.

What will immediately attract your attention when you traverse these places is the large number of places of worship, scattered everywhere. The majority are more than a century old. Nowhere in Romania will you find assembled in such a small space so many churches, monasteries and hermitages. What does it mean, you will naturally ask yourselves? The life of the inhabitants of Bukowina in times of old seems to have been dominated by a profound sense of the religious. Why did they feel the need to build so many churches, veritable architectural jewels, beautifully adorned, with rich adornments? The old folk of these parts will answer simply: "So that God will help them in all their works." Built above all by the Moldavian voevodas of the Mușatin family (Petru I Mușat, Iliaș, Petru, Alexandru the Good, Bogdan al II, Stephen the Great, Petru Rareș), these splendid monasteries served at the same time as princely burial chambers. According to chronicler Ion Neculce, Stephen the Great (1457-1507), the "Bastion of Christianity", built a church or monastery after each of his battles with the Turks, Hungarians and Poles during the forty-seven years of his reign. It is not known how much truth there is in this claim, but it is certain that the prince left dozens of churches behind him. The reign of

Pregătirea îtelor și urzelii pentru țesutul la război, un meșteșug pe care bucovinencele l-au moștenit din moși strămoși

Das Weben am Webstuhl - ein traditionelles Kunsthandwerk, das die Bukowinerinnen über Generationen hinweg weitervererbt haben

Preparing the warp and weft for weaving on the loom, a craft that the women of Bukowina have inherited from their forbears

